

Správa o výsledku záverečnej kontroly projektov Kohézneho fondu

1 Úvod

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“), ustanovený ako orgán zodpovedný za vydávanie vyhlásení o ukončení pomoci z Kohézneho fondu programového obdobia 2004 - 2006 vykonal v súlade s plánom kontrolnej činnosti NKÚ SR na rok 2011 kontrolu 13 projektov Kohézneho fondu, ktorých doba realizácie skončila, z toho 11 projektov v oblasti životného prostredia a 2 projekty v oblasti dopravy.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť, či finančné prostriedky Európskej únie (ďalej len „EÚ“) a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) poskytnuté na financovanie projektov Kohézneho fondu (ďalej len „KF“) v oblasti životného prostredia a dopravy boli použité v súlade s medzinárodnými zmluvami, ktorými je SR viazaná, s predpismi a pravidlami EÚ a SR a s kontraktačnými záväzkami.

Predmetom kontrolnej akcie bolo preveriť funkčnosť a spoľahlivosť systému riadenia a kontroly, preveriť zistenia z kontrol, ktoré už boli vykonané, vykonať vlastnú dokladovú kontrolu vzorky platieb, skontrolovať záverečné správy o projektoch, zosumarizovať zistenia zo všetkých kontrol a auditov vykonaných orgánmi EÚ a SR a uistiť sa, či sa plnia prijaté odporúčania na odstránenie nedostatkov, zistených týmito kontrolami a auditmi.

Kontrolovanými subjektami boli:

- Ministerstvo financií SR (ďalej len „MF SR“) ako platobný orgán (ďalej len „PO“) pre KF 2004 – 2006 a orgán zodpovedný za vykonávanie systémových auditov a kontrol minimálne 15% vzorky deklarovaných výdavkov na projekty KF
- Ministerstvo životného prostredia SR (ďalej len „MŽP SR“), ktoré plnilo pri 11 kontrolovaných projektoch v oblasti životného prostredia úlohy sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim orgánom
- Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR (ďalej len „MDVaRR SR“), ktoré pôsobilo pri 2 kontrolovaných projektoch v oblasti dopravy ako sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom

a desiatí koneční prijímatelia pomoci:

- Národná diaľničná spoločnosť, a.s., Bratislava
- Železnice Slovenskej republiky, a.s., Bratislava
- Stredoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., Banská Bystrica
- Severoslovenské vodárne a kanalizácie, a.s., Žilina
- Žilinská teplárenská, a.s., Žilina
- Trnavská vodárenská spoločnosť, a.s.,
- Oravská vodárenská spoločnosť, Dolný Kubín
- Východoslovenská vodárenská spoločnosť a.s., Košice
- Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., Banská Štiavnica
- Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., Nitra

Záverečné preverenie projektov KF vykonal NKÚ SR v dostatočnom rozsahu a uplatnil také kontrolné postupy, aby ako orgán, zodpovedný za vydanie vyhlásení o ukončení pomoci na tieto projekty mohol získať primerané uistenie o tom, že projekty sa vykonali v súlade s podmienkami rozhodnutí o poskytnutí finančnej pomoci a cieľmi, na ktoré boli určené, o zákonnosti a správnosti záverečných certifikovaných výkazov výdavkov a o platnosti žiadostí o záverečné platby na projekty.

Po ukončení záverečných kontrol vydal NKÚ SR osobitne na každý projekt vyhlásenie o ukončení pomoci v súlade s požiadavkami čl. 12(1)(f) nariadenia Rady (ES) č. 1164/1994 a čl. 13 - 15 nariadenia Komisie (ES) č. 1386/2002. Vyhlásenia boli zaslané v stanovenom termíne príslušným orgánom Európskej komisie spolu so správami, obsahujúcimi výsledky záverečných kontrol a ďalšie požadované informácie v zmysle usmernenia Európskej komisie o ukončení pomoci z Kohézneho fondu 2004-2006.

Európska komisia na základe posúdenia záverečných dokumentov k jednotlivým projektom (t.j. vyhlásenia NKÚ SR o ukončení pomoci, záverečnej správy o projekte, za ktorú zodpovedá príslušný riadiaci orgán a dokumentov MF SR ako PO - certifikovaného výkazu výdavkov a žiadosti o záverečnú platbu) vydá rozhodnutia o vyplatení konečných zostatkov na jednotlivé projekty. V prípade potreby môže Európska komisia požiadať orgány SR o predloženie ďalších dodatočných informácií, čím sa proces zúčtovania projektov a vyplatenia konečných zostatkov na projekty Slovenskej republiky môže predĺžiť.

2 Prístup NKÚ SR ku kontrole

2.1 Analýza rizík

Základným predpokladom pre rozhodovanie NKÚ SR o prístupe ku kontrole a jej zameraní sa na konkrétne oblasti bola analýza inherentných a kontrolných rizík. Inherentné riziko je riziko nesprávnosti alebo významnej chyby, vyskytujúce sa v každej oblasti bez ohľadu na vykonávané kontroly. Kontrolné riziko znamená nezabezpečenie prevencie a neodhalenie chýb a nezrovnalostí už v počiatočnom štádiu.

NKÚ SR identifikoval pri plánovaní i výkone kontrol počas celej doby realizácie projektov faktory inherentného a kontrolného rizika a posúdil ich možný vplyv na implementáciu a správne využitie finančných prostriedkov na kontrolovaný projekt takto:

Inherentné riziká:

- nedostatočné vymedzenie kompetencií medzi jednotlivými subjektami zapojenými do implementácie KF
- fluktuácia a kvalifikovanosť zamestnancov na jednotlivých pracovných pozíciách
- zmeny organizačnej štruktúry kontrolovaných subjektov a presuny kompetencií v rámci zabezpečovania úloh pri implementácii KF
- nesprávne pochopenie alebo nesprávny výklad nariadení resp. jednoduchá chyba pri uplatňovaní pravidiel
- fungovanie informačného a monitorovacieho systému a jeho bezproblémové prepojenie s účtovným systémom
- časté zmeny v interných postupoch a ich oboznamovanie sa zamestnancami.

Kontrolné riziká:

- nesprávne porozumenie alebo implementácia kontrolných cieľov
- nedostatočné písomné kontrolné postupy
- nesprávne závery v správach o výsledku kontrol
- nedostatočné preverenie cieľov projektu
- nedostatočne zdokladované kontrolné dôkazy
- uplatnenie neštandardných postupov pri kontrole
- nedostatočná kvalifikácia, skúsenosť a zaškolenie kontrolných zamestnancov
- nejasné určenie zodpovednosti
- nevykonávanie rizikovej analýzy v procese plánovania kontrol a auditov a pri vypracovávaní ročných plánov
- procesy spätného overenia verejného obstarávania.
- neodstránenie zistených nedostatkov
- nedôsledné sledovanie plnenia odporúčaní na odstránenie nedostatkov zistených kontrolami.

2.2 Systémový prístup ku kontrole

Cieľmi systémového prístupu kontroly NKÚ SR bola najmä kontrola účinnosti a spoľahlivosti systémov riadenia a kontroly KF na MŽP SR, MDVaRR SR a MF SR a preverenie zistení z kontrol, ktoré už boli vykonané, tzn. zistení zo systémových auditov a z kontrol 15% vzorky deklarovaných výdavkov na projekty; celkovú zodpovednosť za túto oblasť kontroly nesie MF SR, sekcia auditu a kontroly, pričom tieto kontroly vzorky vykonáva MF SR, správy finančnej kontroly a kontrolné útvary MŽP SR a MDVaRR SR.

Na základe analýzy finančných údajov, záverov z preverenia systémov riadenia a kontroly a z testovania 15% kontroly vzorky projektov sa NKÚ SR rozhodol pri každom kontrolovanom projekte vykonať aj vlastnú dokladovú kontrolu vecnej správnosti ďalšej, dodatočnej vzorky platieb tak, aby získal dostatočné celkové uistenie o dodržiavaní právneho rámca EÚ a SR a o zákonnosti a správnosti postupov a realizovaných platieb na projekty, ktoré sa ukončili. Tento postup vyplýva z požiadavky ustanovenia čl. 14 nariadenia Komisie (ES) č. 1386/2002.

2.3 Vlastná dokladová kontrola a kontroly na mieste

Vlastná dokladová kontrola NKÚ SR bola zameraná na preverenie zákonnosti a správnosti financovania pomoci na vybranej vzorke platieb na projekty, ako aj na zhodnotenie úrovne riadneho finančného hospodárenia, tzn. zabezpečenie hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti vynaložených zdrojov z prostriedkov EÚ a národného spolufinancovania z prostriedkov štátneho rozpočtu SR. Dokladovou kontrolou sa tiež overovalo dodržiavanie pracovných a kontrolných postupov preverovaných subjektov pri ich kontrolách úplnosti a preukázateľnosti účtovných dokladov, ktoré sú nevyhnutnou prílohou k žiadostiam o platby z Európskej komisie.

NKÚ SR vybral vzorku platieb na svoju kontrolu takým spôsobom, aby bola dostatočná a reprezentatívna. Základom pre výber vzorky bolo posúdenie:

- rozsahu, úrovne, spoľahlivosti a efektívnosti činnosti vnútorných kontrol a vnútorných auditov (stredné riziko),

- záverov z preverenia kontrol minimálne 15 % vzorky, počtu a charakteru zistených nedostatkov a overenia súladu vzorkových kontrol s čl. 9-11 nariadenia Komisie (ES) č. 1386/2002 (stredné riziko). Posudzoval sa i rozsah vzorky platieb, skontrolovaný MF SR a spolupracujúcimi orgánmi; čím menšia vzorka bola skontrolovaná MF SR, tým väčšia bola dodatočná vzorka NKÚ SR.

Pre výber vzorky platieb sa uplatnil aj model analýzy rizika a posúdili sa výdavky na projekty podľa nasledovných kritérií a v tomto poradí:

- suma výdavku podľa jednotlivých zmlúv,
- časové rozloženie výdavkov,
- okolnosti a udalosti, ktoré ovplyvňovali implementáciu projektov,
- typy dodávateľov,
- kontrolné zistenia z predchádzajúcich rokov a zistenia iných orgánov EÚ a SR.

Výber vzorky bol uskutočnený použitím štatistickej metódy stratifikovaného náhodného výberu.

Na MŽP SR a MDVaRR SR – SORO pre KF – sa rozsah výberu vzorky pre vlastnú dokladovú kontrolu pre jednotlivé projekty pohyboval v percentuálnom vyjadrení od 2 do 18% hodnoty realizovaných výdavkov na jednotlivý projekt.

Na MF SR – PO pre KF – bola pri všetkých 13 kontrolovaných projektoch vykonaná dokladová kontrola realizácie finančných tokov z Európskej komisie a štátneho rozpočtu SR prostredníctvom PO pre KF na sprostredkovateľské orgány pod riadiacimi orgánmi na vzorke v rozsahu 15 – 50% hodnoty realizovaných výdavkov na jednotlivý projekt.

U konečných prijímateľov pomoci sa vykonala dokladová administratívna kontrola, overil sa súlad s predpismi EÚ a SR i zmluvnými vzťahmi a na mieste sa overila fyzická realizácia všetkých kontrolovaných projektov.

3 Analýza čerpania finančných prostriedkov na projekty Kohézneho fondu

Prehľad financovania kontrolovaných projektov ukazuje nasledujúca tabuľka:

tab. č. 1

v tis. EUR

P. č.	Názov a číslo projektu	oprávnené náklady schválené vo FM/Rozhodnutí Komisie		realizované výdavky		suma uvedená v záverečnej ŽoP ¹
		celkom	z toho EÚ	celkom	z toho EÚ	
a	b	1	2	3	4	5
1.	Sústava čistenia odpadových vôd Banská Bystrica č. 2000/SK/16/P/PE/003	45 469	22 734	61 022	22 734	4 547
2.	Výstavba diaľnice D1, úsek Mengusovce – Jánovce, Slovenská republika č. 2002/SK/16/P/PT/004	190 246	140 782	251 151	140 782	28 156
3.	Odborná pomoc pri príprave dopravných projektov na Slovensku č. 2002/SK/16/P/PA/006	2 200	1 650	2 188	1 641	321
4.	Odborná pomoc slovenským regionálnym vodárenským spoločnostiam č. 2002/SK/16/P/PA/008	3 440	3 440	2 246	2 246	514
5.	Zabezpečenie zásobovania južnej časti okresu Veľký Krtíš pitnou vodou č. 2002/SK/16/P/PE/012	28 000	19 600	48 758	19 600	3 920
6.	Modernizácia teplárne v Žiline č. 2003/SK/16/P/PE/013	12 000	9 000	18 921	9 000	1 800
7.	Čistiareň odpadových vôd a odkanalizovanie trnavského regiónu č. 2003/SK/16/P/PE/017	19 233	10 194	29 711	10 194	2 039
8.	Dodávka pitnej vody a odkanalizovanie Horných Kysúc č. 2004/SK/16/C/PE/001	57 444	45 955	89 943	45 955	9 191
9.	Vranov – pitná voda a kanalizácia v povodí rieky Tople č. 2004/SK/16/C/PE/002	42 526	34 021	51 823	34 019	6 803
10.	Povodie Váhu a Dunaja – odvedenie a čistenie	29 425	19 126	42 758	19 126	3 825

¹ Záverečná žiadosť o platbu, t.j. suma uvedená v žiadosti o záverečnú platbu konečného zostatku na projekt, ktorú SR požaduje doplatiť od EK.

P. č.	Názov a číslo projektu	oprávnené náklady schválené vo FM/Rozhodnutí Komisie		realizované výdavky		suma uvedená v záverečnej ŽoP ¹
		celkom	z toho EÚ	celkom	z toho EÚ	
a	b	1	2	3	4	5
	odpadových vôd a zásobovanie pitnou vodou – aglomerácia Galanta č. 2004/SK/16/C/PE/003					
11.	Povodie Váhu a Dunaja – odvedenie a čistenie odpadových vôd a zásobovanie pitnou vodou – aglomerácia Šamorín č. 2004/SK/16/C/PE/004	23 651	15 373	42 032	15 373	3 074
12.	Zásobovanie vodou a kanalizácia oravského regiónu, etapa 1 č. 2004/SK/16/C/PE/006	19 489	16 566	23 972	16 566	3 313
13.	Bratislava – protipovodňová ochrana č. 2004/SK/16/C/PE/007	31 239	26 553	31 577	26 553	5 311
	Spolu	504 362	364 994	696 102	363 789	72 814

Legenda k tabuľke (stĺpce):

a - poradové číslo

b - názov projektu a číslo finančného memoranda (FM) resp. rozhodnutia Európskej komisie²

1 - celkové oprávnené náklady – t.j. suma finančných prostriedkov schválená vo finančnom memorande resp. v rozhodnutí Európskej komisie

2 - z toho prostriedky EÚ – t.j. z celkových oprávnených nákladov

3 - skutočne realizované výdavky – t.j. suma, skutočne vynaložená na projekt

4 - z toho prostriedky EÚ – t.j. zo skutočne realizovaných výdavkov

5. - ŽoP – záverečná žiadosť o platbu – t.j. suma, ktorú SR požaduje doplatiť na projekt od Európskej komisie

Celková suma oprávnených nákladov na 13 kontrolovaných projektov, schválená vo finančných memorandách resp. v rozhodnutiach Európskej komisie bola vo výške 504 362 tis. EUR, z toho prostriedky EÚ boli v sume 364 994 tis. EUR³.

Skutočné realizované výdavky dosiahli sumu 696 102 tis. EUR, t.j. o 191 740 tis. EUR viac ako bolo pôvodne schválené; v percentuálnom vyjadrení je nárast 138%. Suma prostriedkov EÚ zostala zachovaná, ba dokonca bola o 1 205 tis. EUR nižšia oproti schválenej. Zvýšené výdavky oproti schváleným boli zaznamenané u všetkých projektov

² finančné memorandá – pre projekty ISPA, schvaľované v predvstupovom období do EÚ (tieto projekty ISPA po vstupe SR do EU prešli do Kohézneho fondu);

rozhodnutia Európskej komisie – pre projekty Kohézneho fondu, schválené po vstupe SR do EÚ.

³ rozdiel medzi celkovými nákladmi a prostriedkami EÚ v sume 139 368 tis. EUR (504 362 – 364 994) predstavujú čiastočne prostriedky štátneho rozpočtu a čiastočne prostriedky konečného prijímateľa, pričom percento rozloženia výdavkov je stanovené v memorande alebo rozhodnutí pre každý projekt.

okrem dvoch, ktoré majú charakter technickej pomoci (projekty č. 3. a 4 v tab. č. 1). Nárast výdavkov oproti pôvodne schváleným bol z prevažnej časti pokrytý z vlastných prostriedkov konečných prijímateľov. Hlavnými dôvodmi zvyšovania nákladov boli dodatočné naviac práce, nepredvídateľné náklady, predlžovanie doby realizácie a tým aj cenové vplyvy a iné.

V záverečných žiadostiach o platby požaduje SR od Európskej komisie doplatiť na 13 projektov sumu spolu 72 814 tis. EUR. NKÚ SR na základe podrobnej kontroly na MF SR potvrdil v súlade s príslušným nariadením platnosť žiadostí o záverečné platby na jednotlivé projekty. Európska komisia prevedie konečné zostatky na jednotlivé projekty po podrobnej analýze dokumentov, predkladaných po ukončení pomoci a vyjasnení potrebných záležitostí⁴. Zo skúseností starších členských štátov EÚ z predchádzajúceho programového obdobia (1994-1999) je známe, že proces zúčtovania a konsolidácie údajov, ktorý predchádza vyplateniu konečných zostatkov Európskou komisiou, je pomerne dlhodobý (trvá aj niekoľko rokov), a preto si vyžaduje spoluprácu a efektívnu komunikáciu všetkých zapojených orgánov SR.

4 Prehľad zistených nedostatkov

Kontrola NKÚ SR poukázala v kontrolovaných subjektoch na viaceré nedostatky a slabé miesta, ktoré sa týkali rôznych preverovaných oblastí a boli dôsledkom nedodržania legislatívy EÚ a SR, ďalších platných pravidiel ako aj vnútorných písomných postupov organizácií. Záznamom o výsledku kontroly, t.j. bez zistených nedostatkov skončila kontrola na Ministerstve financií SR a u 4 konečných prijímateľov pomoci (ŽSR, Stredoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., Banská Bystrica, Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., Nitra a Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., Banská Štiavnica). V ostatných 8 kontrolovaných subjektoch bolo zistených celkom 44 nedostatkov⁵. Na ich odstránenie bolo sformulovaných 44 odporúčaní, ku ktorým kontrolované subjekty uviedli svoje stanoviská, tzn. určili činnosti a zodpovedné osoby za ich plnenie ako aj termíny na odstránenie zistených nedostatkov.

Príklady niektorých zistených nedostatkov v jednotlivých kontrolovaných subjektoch:

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

- nekonanie vo vzťahu k subjektu čl. 9(1)(a) nariadenia Komisie (ES) č. 1386/2002 vo veci riešenia vzniknutých nezrovnalostí pri projektoch CCI 2004/SK/16/C/PE/006 „Zásobovanie vodou a kanalizácia oravského regiónu, etapa 1“ a CCI 2004/SK/16/C/PE/001 „Dodávka pitnej vody a odkanalizovanie Horných Kysúc“,
- neúplné informácie v monitorovacích hárkoch o kontrolách vykonaných v rámci projektu CCI 2002/SK/16/P/PA/008 „Odborná pomoc slovenským regionálnym vodárenským spoločnostiam“.

Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky

- strata originálnych dokumentov k projektu Výstavba diaľnice D1, úsek Mengusovce – Jánovce, Slovenská republika (CCI 2002/SK/16/P/PT/004) pri delimitácii agendy zo Slovenskej správy ciest, a.s. na Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR a na novo zriadenú Národnú diaľničnú spoločnosť, a.s. v roku 2005 (ktorá bola investorom

⁴ Európska komisia „zadržiava“ vyplatenie časti schválených finančných prostriedkov (približne 10 – 15 % schválených oprávnených nákladov z prostriedkov EÚ, pričom túto čiastku doplatí Slovenskej republike až po preverení záverečných dokumentov; možné sú i finančné opravy.

⁵ Viacnásobne zistený rovnaký nedostatok v jednom subjekte je počítaný ako „jeden“ nedostatok

- výstavby diaľnice); uvedené subjekty, i keď boli na to upozorňované, nedoriešili tento nedostatok počas celej implementácie projektu, a to sa prejavovalo v zisteniach nielen NKÚ SR, ale aj iných kontrolných orgánov,
- nedostatky vo verejnom obstarávaní zistené v procese realizácie kontrolnými orgánmi: NKÚ SR, Ministerstvo financií SR, Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR a Európska komisia zistili nedostatky vo verejnom obstarávaní; nie všetky zistenia sú v rámci procedúry finančných opráv na úrovni Európskej komisie ukončené,
 - zmeny a úpravy projektu Výstavba diaľnice D1, úsek Mengusovce – Jánovce, Slovenská republika (CCI 2002/SK/16/P/PT/004) v rozsahu stavebných objektov ako aj výšky financovania, vykonávané počas implementácie konečným prijímateľom so súhlasom sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim orgánom (Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR). Celkové pôvodne schválené oprávnené náklady projektu 190 mil. EUR boli v skutočnosti realizované vo výške 251 mil. EUR, čo predstavuje navýšenie o 32%⁶, všetky dodatky k zmluvám boli realizované bez následného verejného obstarávania (z toho u dvoch zmlúv bola prekročená hranica 50%, pri ktorej Európska komisia uplatňuje procedúru finančných opráv). NKÚ SR je toho názoru, že pre kvalitu riadenia projektu bolo vhodné požiadať Európsku komisiu o zmenu pôvodného rozhodnutia formou dodatku.

Národná diaľničná spoločnosť, a.s., Bratislava

- nedostatočné zdokladovanie dokumentácie a archivácie projektu Výstavba diaľnice D1, úsek Mengusovce – Jánovce, Slovenská republika (CCI 2002/SK/16/P/PT/004) v rozsahu povinností príjemcu pomoci z dôvodu absencie delimitačného protokolu pri zmene medzi Slovenskou správou ciest, a.s. (neskôr Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s.) a MDPT SR, ktorá sa uskutočnila počas realizácie projektu. Preto nebolo možné určiť presný rozsah spisovej agendy, ktorú podľa vyjadrenia pracovníkov Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s. malo prevziať MDPT SR.

Trnavská vodárenská spoločnosť, a.s., Piešťany

- nedodržanie viacerých požiadaviek zákona o verejnom obstarávaní:
 - uzavretie zmluvy po lehote viazanosti,
 - zápisnica z vyhodnotenia ponúk neobsahovala dôvody neprijatia ponúk za každého uchádzača osobitne v porovnaní s ponukou úspešného uchádzača,
 - oneskorené vrátenie zábezpeky,
 - nepreukázanie doručovania povinných písomností,
 - doplnenie informácií do súťažných podkladov v rozpore s oznámením o vyhlásení metódy verejného obstarávania,
 - nepreukázanie vypracovania správy o zmluve uzavretej na základe nadlimitnej metódy verejného obstarávania za rok 2005.
- porušenia zmluvy o poskytnutí finančného príspevku:
 - oneskorené predloženie „cash flow“ MŽP SR v piatich prípadoch,
 - nepreukázanie zaslania potvrdení o úhrade DPH MŽP SR v zmysle čl. 9 ods. 6 Zmluvy o poskytnutí finančného príspevku (rovnako päť prípadov),
 - vykonanie úhrady z vlastných prostriedkov nad rámec finančného memoranda po stanovenom termíne (dva prípady),

⁶ Výdavky nad rámec finančného memoranda uhradil konečný prijímateľ z vlastných zdrojov

- nepreukázanie zaslania výpisu z účtu alebo potvrdenia banky o uskutočnení platby z vlastných zdrojov MŽP SR (tri prípady),
- chýbajúci doklad, preukazujúci predkladanie ročného prehľadu o účtovaní finančných prostriedkov projektu v kontrolovanom období a prehľadu opatrení pre informovanie a publicitu za I. polrok 2009.

Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., Košice

- neplnenie zmluvných povinností nedodržaním stanovenej lehoty na predkladanie plánu žiadostí o platbu na projekt a na predloženie plánu publicity na projekt
- porušenie zákona o verejnom obstarávaní pri obstarávaní služby stavebného dozoru.

Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., Dolný Kubín

- chýbajúce podpisy projektového manažéra na výpisoch z účtov – príloh k žiadostiam o platbu, preukazujúcim skutočné uhradenie účtovných dokladov,
- nedodržanie termínov na predkladanie monitorovacích správ (dva zistené prípady) a prehľadu opatrení pre informovanie a publicitu (dva zistené prípady),
- absencia potvrdzujúceho podpisu projektového manažéra v jedenástich prípadoch štvrťročných správ, v troch prípadoch ročných správ a vo viacerých prípadoch predkladania prehľadov opatrení pre informovanie a publicitu a plánov žiadostí i platbu,
- nepoistenie majetku v období od februára do augusta 2010.

Žilinská teplárenská, a.s., Žilina

- neuvedenie jasne rozlíšenej analytickej evidencie projektu,
- oneskorené doručenie štyroch štvrťročných a jednej ročnej monitorovacej správy na MŽP SR,
- absencia povinných podpisov projektového manažéra a osoby zodpovednej za finančnú kontrolu na cash flow dokladoch a v jednom prípade zaslanie cash flow dokladu po zmluvne dohodnutom termíne,
- nedôsledná archivácia dokladov k projektu (chýbali napr. tri štvrťročné monitorovacie správy, tri mesačné cash flow doklady, tri ročné prehľady o účtovaní finančných prostriedkov projektu, dve žiadosti o platbu a dve dodávateľské faktúry).

Severoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. Žilina

- nedodržanie zmluvnej podmienky s MŽP SR tým, že v dvoch zmluvách o dielo s víťaznými uchádzačmi verejného obstarávania nebolo zapracované ustanovenie o možnosti prístupu orgánov vykonávajúcim kontrolu a audit k údajom a dokladom zhotoviteľa súvisiacich s realizáciou projektu,
- oneskorené predloženie dvoch monitorovacích správ a dvoch plánov predkladania žiadostí o platbu,
- absencia dátumu podpisu v jednej poistnej zmluve a zistenie obdobia, počas ktorého nebol predmetný majetok, súvisiaci s projektom, poistený (od septembra 2009 do februára 2010).

5 Záver

NKÚ SR vykonal v pozícii orgánu vydávajúceho vyhlásenia o ukončení pomoci z KF záverečné kontroly trinástich projektov KF v celkovej sume 696 mil. EUR (z toho jedenásť projektov v oblasti životného prostredia v sume spolu 443 mil. EUR a dva v oblasti dopravy v sume 253 mil. EUR) a potvrdil správnosť čiastok uvedených v žiadostiach o záverečné

platby smerom k Európskej komisii na doplatenie konečných zostatkov na projekty, ktoré činia spolu takmer 73 mil. EUR.

Preverené boli všetky vyžadované oblasti tak, aby sa NKÚ SR uistil, či bol dosiahnutý súlad s predpismi a pravidlami EÚ a SR, a to systémy riadenia a kontroly zavedené na MŽP SR, MDVaRR SR a MF SR ako aj úroveň plnenia úloh a zodpovedností pri implementácii projektov KF. NKÚ SR podrobne skontroloval finančné toky prostriedkov EÚ a národných zdrojov zo ŠR SR, určených na spolufinancovanie, preveril zákonnosť a správnosť výdavkov, zahrnutých v záverečných certifikovaných výkazoch výdavkov na šesť projektov a potvrdil platnosť žiadostí o záverečné platby. NKÚ SR skontroloval pri všetkých trinástich preverovaných projektoch aj konečných prijímateľov a overil fyzickú realizáciu projektov priamo na mieste.

Kontrolami zistené nedostatky sa týkali najmä nedôsledného plnenia zmluvných povinností konečnými prijímateľmi a nedodržovania niektorých ustanovení zákona o verejnom obstarávaní. I napriek týmto nedostatkom získal NKÚ SR celkové primerané uistenie, že systémy riadenia a kontroly sú účinné a že výdavky zahrnuté v certifikovaných výkazoch výdavkoch trinástim kontrolovaných projektoch KF zodpovedajú právnym predpisom a pravidlám EÚ a SR a sú správne.

Výsledky všetkých vykonaných kontrol a auditov – nielen NKÚ SR ale aj ostatných kontrolných orgánov SR a EÚ - v jednotlivých subjektoch a závery, vyvozené z analýz stavu plnenia opatrení na odstránenie zistených nedostatkov boli podkladom pre stanovisko NKÚ SR, vyjadrené vo vyhláseniach o ukončení pomoci na projekty KF. Pri žiadnom z trinástich kontrolovaných projektov neprekročila celková chybovosť tolerovateľnú úroveň 2% hodnoty kontrolovaných oprávnených výdavkov na projekt v rámci kontrol vzorky, zistené nedostatky sa odstránili alebo sú v štádiu odstraňovania a nemajú dosah na správnosť vykázania výdavkov EÚ a ŠR SR vynaložených na kontrolované projekty. Napriek tomu NKÚ SR pri šiestich z trinástich preverovaných projektov uviedol výhradu vo vyhláseniach o ukončení pomoci. Dôvodom sú najmä neuzatvorené finančné opravy za nedostatky, zistené pri spätnom overení verejného obstarávania, ktoré musí vykonávať riadiaci orgán (MDVaRR SR) pred ukončením každého projektu Kohézneho fondu.

Kontrolované subjekty v súlade so zákonom NR SR č. 39/1993 Z.z. o NKÚ SR v znení neskorších predpisov prijali opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov. NKÚ SR bude sledovať ich plnenie až do úplného odstránenia zistených nedostatkov.